

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **D. S.**

skazanej z art. 280 § 2 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

w dniu 28 maja 2021 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 26 października 2020 r., sygn. akt II AKa (...),

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w P.

z dnia 26 września 2019 r., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zwolnić skazaną od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie kasacyjne;**
- 3. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu adw. M. K. – Kancelaria Adwokacka w P. - kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych), w tym 23 % VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 26 września 2019 r., sygn. akt II K (...), D.S. została uznana za winną tego, że „w dniu 22 października 2016 r. w salonie gier w P. przy ul. (...) używając przemocy wobec M.O. w postaci odepchnięcia jej oraz grożąc jej nożem poprzez jego demonstrowanie dokonała

zaboru w celu przywłaszczenia pieniędzy w kwocie 2.070 zł na szkodę C.P.”, tj. czynu z art. 280 § 2 k.k. i za to wymierzono jej karę trzech lat pozbawienia wolności (pkt I wyroku). Nadto, rozstrzygnięto również w przedmiocie: zaliczenia okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności, obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem, wynagrodzenia obrońcy i kosztów sądowych (pkt. III – V wyroku).

Powyższe orzeczenie zostało zaskarżone przez obrońcę oskarżonej, która zarzucając obrazę szeregu przepisów postępowania (pkt II apelacji) oraz błędu w ustaleniach faktycznych (pkt II *in fine* apelacji), w pkt. I zwykłego środka odwoławczego podniosła uchybienie polegające na „(...) nienależytej obsadzie sądu, wynikającej z tego, że na rozprawach w dniach: 28 lutego 2019 r., 29 marca 2019 r., 22 maja 2019 r., 27 czerwca 2019 r., 05 sierpnia 2019 r., 18 września 2019 r., a także w wydaniu wyroku w dniu 26 września 2019 r. składowi orzekającemu przewodniczyła Sędzia Sądu Rejonowego, przedstawiona Prezydentowi RP do nominacji na urząd Sędziego Sądu Okręgowego uchwałą Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 października 2018 r., który to organ w świetle wyroku TSUE (Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej – uwaga SN) z 19 listopada 2019 r. i SN (Sądu Najwyższego – uwaga jak poprzednio) z dnia 05 grudnia 2019 r. nie jest organem bezstronnym i niezawisłym od władzy ustawodawczej i wykonawczej co czyni ww. uchwałę wadliwą i jako taką podlegającą uchyleniu (...)”. Formułując powyższy zarzut skarżąca wniosła o zbadanie przez Sąd Apelacyjny czy zachodzi uchybienie w postaci nieprawidłowej obsady sądu w przedmiotowej sprawie z uwagi na udział w składzie osoby nieuprawnionej do orzekania (pkt I.1 lit. a apelacji). Jednocześnie ww. postulowała, aby w przypadku stwierdzenia wystąpienia powołanej podstawy odwoławczej Sąd II instancji uchylił zaskarżone orzeczenie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji (pkt I.1 lit. b apelacji).

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 26 października 2020 roku, sygn. akt II Aka (...), utrzymał w mocy rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego w P.

Kasację od powyższego orzeczenia wniosła obrońca skazanej, która zawarła w tym nadzwyczajnym środku zaskarżenia zarzut rażącego naruszenia prawa procesowego, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, a to obrazę przepisu

art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegającą na pozostawieniu poza zakresem rozważań Sądu Apelacyjnego zarzutu apelacji określonego w pkt. I tego środka zaskarżenia (wystąpienia na etapie postępowania przed Sądem pierwszej instancji uchybienia w postaci bezzwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.).

Przy tak sformułowanym zarzucie autorka kasacji wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) oraz wyroku Sądu Okręgowego w P. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w P. oraz stosowne rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów sądowych.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniesiona kasacja jest oczywiście bezzasadna.

Odnosząc się do wskazywanego przez skarżącą dopuszczenia się przez Sąd Apelacyjny w (...) obrazy przepisu art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegającej na pozostawieniu poza zakresem rozważań tegoż Sądu zarzutu apelacji określonego w pkt. I środka odwoławczego należy stwierdzić, że zarzut ten nie znajduje racji bytu w świetle przytoczonych poniżej argumentów.

Wbrew wywodom obrońcy Sąd odwoławczy wprowadzie zwięźle, ale jednocześnie w prawidłowy sposób odniósł się do analizowanego zarzutu odwoławczego.

Sąd Apelacyjny w (...) w części I pkt. 3 uzasadnieniu swojego wyroku z dnia 26 października 2020 r., sygn. akt II Aka (...), słusznie uznał zarzut z pkt. I apelacji za niezasadny i krótko, ale konkretnie uzasadnił podjętą w tym zakresie decyzję, przywołując orzeczenie Sądu Najwyższego w postaci uchwały Składu Połączonych Izb Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. BSA I-4110-1/20, a w szczególności wskazując jej pkt. 3, w sposób nie budzący wątpliwości przesądzający o niesłuszności zarzutu apelacyjnego. Stosownie bowiem do rzeczonoego pkt. 3 powołanej uchwały „Wykładnia art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz art. 379 pkt 4 k.p.c. przyjęta w punktach 1 i 2 niniejszej uchwały nie ma zastosowania do orzeczeń wydanych przez sądy przed dniem jej podjęcia oraz do orzeczeń, które zostaną wydane w toczących się w tym dniu

postępowaniach na podstawie Kodeksu postępowania karnego przed danym składem sądu.”.

Podsumowując zatem, wobec faktu, że uchwała podjęta została w dniu 23 stycznia 2020 r., a zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w P. został wydany w dniu 26 września 2019 r., kwestionowane przez obrońcę skazanej powołanie sędzi przewodniczącej składu – B. M. na stanowisko Sędziego Sądu Okręgowego w P., nie może stanowić podstawy stwierdzenia zaistnienia tzw. bezwzględnej przyczyny odwoławczej. Nie ma w tym przypadku bowiem, jak już wcześniej wspomniano, zastosowania pkt 2 tej uchwały.

Jako zupełnie niezrozumiałe jawi się natomiast dokonane w treści uzasadnienia kasacji rozumowanie skarżącej, jakoby treść uzasadnienia uchwały nasuwała wątpliwości czy jej pkt 3 obejmuje całość postępowania przed sądem aż do uprawomocnienia się wyroku, czyli także prowadzone w drugiej instancji postępowanie, a więc czy obejmuje także postępowanie przed Sądem odwoławczym, co do składu którego nie zachodzą żadne wątpliwości, chociaż wyrok w tejże instancji – na skutek apelacji – zapadł po dniu 23 stycznia 2020 roku. W pkt. 3 analizowanej uchwały wyraźnie wskazano bowiem, że jej pkt 2 „nie ma zastosowania do (...) orzeczeń, które zostaną wydane w toczących się w tym dniu postępowaniach na podstawie Kodeksu postępowania karnego przed danym składem sądu (...)”. Odnosząc się do powyższego należy stwierdzić, że w niniejszej sprawie nie jest kwestionowany przez skarżącą skład Sądu drugiej instancji (w tym zakresie także Sąd Najwyższy z urzędu nie stwierdził naruszenia normy z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.) w związku z tym, czynienie w tym kontekście uwag z odwołaniem się do treści uchwały uznane być musi za bezprzedmiotowe. Z kolei o tym, czy skład sądu *a quo* był w świetle cytowanej uchwały prawidłowy decyduje jego obsada w toku postępowania, w tym w dacie wydania wyroku, a nie chwila rozstrzygnięcia o tym przez Sąd drugiej instancji. Tak więc, gdyby nawet w składzie Sądu Okręgowego w P. zasiadała sędzia powołana na urząd sędziego sądu okręgowego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018.3), zaś wyrok w tej instancji zapadł także po dniu 23 stycznia 2020 r., lecz samo postępowanie

rozpoczęło się w tej instancji przed tą datą, wykładnia dokonana w pkt. 2 uchwały, również nie miała by zastosowania.

W tym stanie rzeczy zwięzłość sporządzonego przez Sąd Apelacyjny uzasadnienia nie ma jakiegokolwiek wpływu na zapadłe w tym Sądzie rozstrzygnięcie, skoro zasadna była jego konkluzja o braku podstaw (wobec jednoznacznej treści pkt 3 uchwały Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r.) do stwierdzenia w tej sprawie – wobec działania wykładni dokonanej w uchwale *pro futuro* od daty jej podjęcia, a więc wyłącznie w stosunku do orzeczeń, które zapadły w postępowaniach wszczętych w danej instancji po tej dacie – wystąpienia na etapie postępowania przed sądem *meriti* bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Mając na uwadze całokształt poczynionych wyżej rozważań, a więc niepotwierdzenie się podnoszonego w nadzwyczajnym środku zaskarżenia zarzutu, niniejszą kasację należało oddalić w oparciu o przepis art. 535 § 3 k.p.k., a więc na posiedzeniu bez udziału stron.

Wobec trudnej sytuacji majątkowej skazanej, a przede wszystkim odbywania przez nią obecnie kary pozbawienia wolności orzeczonej w analizowanej sprawie, a także nałożenia przez Sąd pierwszej instancji obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem, zasadnym było zwolnienie D. S. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie kasacyjne.

Orzeczenie o zasądzeniu wynagrodzenia dla obrońcy z urzędu za sporządzenie i wniesienie kasacji znajduje swoją podstawę normatywną w treści przepisu art. 29 ust. 1 ustawy z 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (t.j. Dz. U. z 2020, poz. 1651) w zw. z § 2 pkt 1, § 4 ust. 1 i 3 oraz § 17 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2019.18).

Uwzględniając powyższe postanowiono, jak w części dyspozytywnej.